

PHIẾU BÀI TẬP TUẦN 34 MÔN NGỮ VĂN 6

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới

BÀI THƠ MẸ ỒM CỦA TRẦN ĐĂNG KHOA

Bài thơ là lời kể của một em bé về mẹ rất ngây thơ: “Mọi hôm mẹ thích vui chơi/ Hôm nay mẹ chẳng nói cười được đâu”. Khác biệt giữa mọi hôm mẹ bình thường và hôm nay mẹ ốm mệt, đứa con đã cảm nhận bằng trực giác. Cách nói “mẹ thích vui chơi” đúng là cái nhìn của trẻ thơ khi thấy trước đó, hẳn có thời gian ở nhà là mẹ vui đùa chơi cùng con – còn khi mẹ làm ngoài đồng con đâu thấy được?

Những câu thơ tiếp tưởng như vẫn cảm nhận về mẹ qua những gì con thấy: “Lá trầu khô giữa coi trầu/ Truyện Kiều gấp lại trên đầu bấy nay” nhưng thực chất, câu thơ đã nói rõ hơn những việc yêu thích của mẹ thường ngày. Mẹ ăn trầu cũng là thói quen duy trì một phong tục từ lâu đời của người Việt. Mẹ rất thích đọc Truyện Kiều bởi mẹ thuộc nằm lòng. Mẹ kể Kiều, ngâm Kiều cho các con nghe, dùng thơ Kiều hát ru con ngủ...

Tuy nhỏ tuổi, tác giả đã biết nghĩ đến những vất vả của mẹ: “Nắng mưa từ những ngày xưa/ Lặn trong đời mẹ đến giờ chưa tan”. Hình ảnh ẩn dụ ở đây thật gợi cảm, nhấn mạnh tính cần cù ở mẹ. Mẹ ốm mệt có lẽ vì quá vất vả chăm lo cho gia đình: thường ngày mẹ vẫn “cày cuốc” làm ruộng, chăm vườn từ sớm tới trưa bất kể mưa nắng. Là thiếu nhi nhưng tác giả đã sớm ý thức được những hy sinh thầm lặng đó của mẹ khiến mẹ và tất cả những ai đã đọc bài thơ đều cảm động.

Phần thơ tiếp cho thấy sự quan tâm thăm hỏi của cô bác qua những hình ảnh rất giản dị, mộc mạc: “...Mẹ ơi! Cô bác xóm làng đến thăm/ Người cho trứng, người cho cam/ Và anh bác sĩ đã mang thuốc vào”. Điều này cho thấy thường ngày mẹ sống rất nghĩa tình, giờ mẹ được nhận lại tình cảm ấm áp và sự quan tâm của xóm làng là xứng đáng. Nhờ người thân chăm sóc và xóm làng sẻ chia mẹ lui dần bệnh tật. Sự gượng dậy của mẹ được đứa con tái hiện sinh động và hồn nhiên làm sao: “Cả đời đi gió đi sương/ Bây giờ mẹ lại lần giường tập đi”. Với mong ước mẹ vui và khoẻ lại, chủ thể trữ tình đã cố gắng hết mình, làm trò vui, diễn xuất đủ mọi hình thức: ngâm thơ, kể chuyện, múa ca, diễn chèo: “Mẹ vui, con có quản gì/ Ngâm thơ, kể chuyện rồi thì múa ca/ Rồi con diễn kịch giữa nhà/ Một mình con sắm cả ba vai chèo”. Không chủ đích phản ánh nhưng các hoạt động cố gắng làm mẹ vui tỏ rõ người con có khả năng văn hóa, văn nghệ và bộc lộ rõ nhất tình yêu, lòng biết ơn đối với mẹ rất chân thành: “Vì con mẹ khổ đủ điều/ Quanh đôi mắt mẹ đã nhiều nếp nhăn/ Con mong mẹ khoẻ dần dần/ Ngày ăn ngon miệng, đêm nằm ngủ say”.

Khép lại bài thơ là những câu từ dung dị nhưng có tầm khái quát lớn “Mẹ là đất nước, tháng ngày của con...”. Cho dù tác giả còn rất nhỏ nhưng với câu thơ này, tình yêu dành cho mẹ không chỉ hướng tới một cá nhân nữa mà đã mở ra không gian, thời gian cao xa, rộng lớn đã nâng giá trị bài thơ rất nhiều. Tình yêu mẹ cha gắn liền với tình yêu quê hương, đất nước.

Câu 1: Văn bản “Bài thơ Mẹ ốm của Trần Đăng Khoa” thuộc thể loại nào? Hãy xác định dấu hiệu nhận biết?

Câu 2: Văn bản đã khẳng định những giá trị nào của bài thơ "Mẹ ốm"?

Câu 3: Ý kiến sau đây nhận xét về nội dung hay nghệ thuật của tác phẩm “Mẹ ốm” ? Vì sao?

"Những câu thơ tiếp tưởng như vẫn cảm nhận về mẹ qua những gì con thấy: “Lá trầu khô giữa cối trầu/ Truyện Kiều gấp lại trên đầu bây nay” nhưng thực chất, câu thơ đã nói rõ hơn những việc yêu thích của mẹ thương ngày."

Câu 4: Vì sao người viết lại khẳng định: "Là thiếu nhi nhưng tác giả đã sớm ý thức được những hy sinh thầm lặng đó của mẹ khiến mẹ và tất cả những ai đã đọc bài thơ đều cảm động"?

Câu 5: Viết đoạn văn từ 8-10 câu nêu cảm nghĩ về một bài thơ em yêu thích.